

zprávy

Z JEDNÁNÍ VÝBORU PSYCHIATRICKÉ SPOLEČNOSTI ČLS JEP

dne 7. září 2022

1. Setkání se zástupci platformy patientských organizací se odložilo na následující schůzi výboru a bude se týkat mj. Vyhlášky o zdravotní způsobilosti pracovníků ve zdravotnictví, jejíž znění mj. brání pracovnímu uplatnění osob se zkušeností s duševní nemocí (tzv. peerů).

2. Kontrola zápisu a plnění úkolů. Výbor rozhodl o nahrazení kontroly zápisu kontrolou úkolů. Nadále trvá úkol zaslat návrh doporučené odborné literatury pro atestační zkoušku. Provedena bude rovněž kontrola požadavků na vzdělávání k atestaci. Dr. Papežová zaslala výboru dokument zapracovávající různé způsoby vzniku CDZ, vzhledem k výhradám ZP, především k zapojení psychiatrických sester bez dohledu psychiatra, bude dokument doplněn a zaslán opětovně členům výboru k připomínkám. Dr. Papežová zaslala výboru část doporučených postupů týkajících se kvality péče z gesce MZ ČR, zbylé zašle po finalizaci. Na PK HK bylo odesláno stanovisko výboru k intervalu lékařských kontrol u pacientů s fyzickým omezením. Sekce ambulantní péče bude dále pracovat na analýze problémů ambulantního sektoru, zejména udržitelného financování. Pokračuje rovněž úkol pro členy výboru provést kontrolu aktuálnosti a funkčnosti webových stránek společnosti.

3. Reforma psychiatrické péče. Prof. Kašpárek informoval o úpravě statutu Rady vlády pro duševní zdraví, ta zůstává radou vlády, ale její koordinace bude z MZ ČR. Předsedat bude ministr zdravotnictví, premiéra bude zastupovat vedoucí úřadu vlády, pozici výkonného místopředsedy bude zastávat prof. Kašpárek, pozice tajemníka zůstává shodná. První schůzka je předběžně plánovaná na druhou polovinu října. Bude nutné stanovit nový statut odborných rad, které končí společně s projekty. Bude muset vzniknout nová výkonná odborná skupina. Výbor dále diskutoval o prioritách na další období, především o pokračování reformy a zlepšení personální situace, např. důslednější finanční podporou rezidenčních míst, snížením úvazků školitelů (v dětské a dorostové psychiatrii na 0,3) nebo aktivní podporou akreditací psychiatrických ambulancí a CDZ pro vzdělávání lékařů po kmenové zkoušce (tj. dokončení specializovaného výcviku na těchto pracovištích).

Dr. Papežová informovala o schůzce Výkonného výboru pro řízení implementace SRPP, na které Ing. Mička (MZ) popsal projekty, které by měly napomoci plnění Národního akčního plánu pro duševní zdraví v psychiatrické části, konkrétně v oblasti koncepcí

ochranného léčení a jeho realizace, podpory akutní a krizové péče a dětské psychiatrie. Zmínil rovněž výzvy, kam se mohou přihlásit psychiatrické nemocnice. Dále výbor diskutoval budoucí finanční zdroje s ohledem na dobudování plánovaného počtu CDZ a akutních lůžek ve všeobecných nemocnicích, které limituje rovněž nedostatek personálu. V této souvislosti byla diskutována také otázka aktualizace redefinice Národního akčního plánu pro duševní zdraví, přičemž se výbor shodl na pokračování této diskuze a přípravě podnětů k této tematice.

Výbor PS a vybrané výbory sekcí PS měly možnost připomínkovat standardy k novým službám. Byly zaslány návrhy standardů pro ambulance s rozšířenou péčí a CDZ-OL (ochranná léčba), CDZ-S (senioři), CDZ-D (děti a dorost) a CDZ-AT (adiktologie). Dr. Papežová dostala připomínky od sekce ambulantní péče, sekce gerontopsychiatrické a dětské a dorostové psychiatrie, nikdo další se nevyjádřil. Připomínky předala na MZ ČR. Po dokončení budou standardy zveřejněny ve věstníku MZ ČR.

Dr. Papežová informovala, že PN pokračují v transformaci a managementy nemocnic na konci roku budou odevzdávat Ing. Michálkovi (MZ ČR) aktualizovaný transformační plán. Pojišťovny budou na tento plán navazovat úhrady. Dr. Tuček přednesl problém při vykazování akutní lůžkové péče, u níž je úhrada regulována parametry roku 2019. Předběžně se jeví, že ve většině zařízení bude na tomto základě úhrada redukována. Dr. Tuček a dr. Holly se v této věci sešli se zástupci ZP a hledali možné řešení, jeho koncept je ve fázi přípravy a rozvahy. Dr. Holanová informovala o nedohodě v dohodovacím řízení k ambulantní péči pro rok 2023 a zjišťovala pozici PS v dohodovacím procesu. PS není účastníkem dohodovacího řízení, ale dostává k náhledu návrh vyhlášky, který je možné připomínkovat, nicméně k těmto připomínkám v minulosti často nebylo přihlíženo. Vyhláška je i pro příští rok připravována tak, aby navýšení hodnoty práce lékaře přineslo srovnatelný nárůst mezi všemi obory, bez ohledu na podíl práce ve stanovených úhradách, což v praxi znamená u psychiatrie s vyšším bodovým přírůstkem u výkonů potenciálně nižší hodnotu bodu. Výbor se následně shodl, že vyčká návrhu úhradové vyhlášky pro příští rok a dle konkrétního návrhu zaujme stanovisko k navrhovaným úhradám, předsedám k hodnotě bodu v oboru psychiatrie. T. č. již

obor nedisponuje podporou Sdružení ambulantních specialistů pro totožnou hodnotu bodu s ostatními obory vzhledem k tomu, že s navyšováním ceny práce lékaře by při stejné hodnotě bodu stoupaly příjmy psychiatrických ambulancí o něco rychleji než v oborech ostatních, a současně psychiatrie disponuje některými regulačními úlevami proti ostatním oborům. Někteří členové výboru však upozornili na historický dluh systému vůči psychiatrii spočívající právě v nedostatečné hodnotě práce lékaře a dlouhodobou neudržitelnost nižšího bodového ohodnocení.

4. Přizvání k připomínkovému řízení a odborným diskuzím.

Výbor obdržel do vnitřního připomínkového řízení návrh Koncepce zdravotnického výzkumu do roku 2030 a vzal na vědomí závěr prof. Horáčka, že koncept nevyžaduje připomínky PS, nicméně ponechal časový limit pro vyjádření dalších členů. Výbor byl dále písemně informován o zveřejnění nových Klinických doporučených postupů, vč. KDP Poskytování distanční péče. Dr. Vaněk se s dokumentem seznámil a vyznačil oblasti dotýkající se poskytování psychiatrické péče, výbor neshledal důvody pro připomínkování dokumentu. Výbor obdržel rovněž pozvánku MZ ČR do pracovní skupiny k otevření Vyhlášky č. 277/2004 Sb., o stanovení zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel. Vyhláška považuje vývojové poruchy, kam spadají nemoci autistického spektra, za nemoci, vady nebo stavy vylučující zdravotní způsobilost k řízení motorových vozidel. MZ ČR opakovaně přijímá podněty a návrhy na případnou novelizaci, aby se tyto poruchy přesunuly ze sk. 1 do sk. 2, tj. aby namísto explicitního vyloučení bylo možné individuální posouzení. Výbor doporučil jako svého zástupce dr. Uhlíkovou, považuje však za žádoucí vyjednávání o širších změnách ve zmíněné vyhlášce s ohledem na poruchy nálady, psychotické poruchy a závislosti. Dále výbor obsáhle diskutoval návrh metodického pokynu k třístupňovému modelu psychotherapeutické péče, a především potřebnost upřesnit některé parametry pokynu.

5. Pravidla pro léčení dospělých pacientů trpících ADHD.

Prof. Mohr komunikoval e-mailem s dr. Šollem, předsedou sekce ambulantní péče, který žádal o doporučení postupu léčby u dospělých pacientů s ADHD, případně zřízení specializovaných center pro tuto léčbu. Odkázal ho na aktuální doporučené postupy, které jsou na internetu <https://postupy-pece.psychiatrie.cz/>, a informoval ho o postupu při preskripci medikace. Vzhledem k možným forenzním dopadům off-label podávání medikace u těchto pacientů, např. při řízení mot. vozidel či pracovním zařazení, se výbor v diskuzi ujednotil v tom, že v případě pacientů s ADHD je podávání doporučených psychofarmak preventivní, nikoliv příčinou dopravních nehod a úrazů. Současně neshledal argumenty pro vznik specializovaných center, protože problematika ADHD v dospělosti je poměrně široce přednášena a řada lékařů s ní má již dostatek zkušeností. Dále výbor akceptoval podnět dr. Šolleho týkající se předávání narůstajícího počtu pacientů 18+ z pedopsychiatrické do psychiatrické péče pro dospělé a usnesl se, že zahájí přípravu standardizačního postupu při předávání těchto pacientů.

6. Ostatní

- a) Výbor se shodl na tom, že zproští své čestné členy registračního poplatku na odborných akcích pořádaných PS ČLS JEP, čímž se rozumějí konference pořádané nejvýše jedenkrát ročně. Jde o Sjezd PS, Česko-slovenský psychiatrický sjezd a Léčbu v psychiatrii.
- b) Prof. Mohr osloví autory doporučených postupů a požádá o posouzení jejich aktuálnosti, v případě dosud nezveřejněných o jejich doplnění.
- c) Prof. Horáček připraví plán pravidelných Vědeckých schůzí PS ČLS JEP na rok 2023, namísto odpoledních edukačních bloků výbor doporučil zařadit představení jednotlivých doporučených postupů.
- d) Výbor vzal na vědomí zprávu dr. Papežové o konferenci v Mikulově. Zisk z konference pro společnost činí 1 300 000 Kč. Program byl hodnocen kladně, připomínky se vyskytovaly k organizaci konference agenturou.
- e) Prof. Kašpárek seznámil výbor se stavem příprav na Česko-slovenský psychiatrický sjezd v roce 2023, který se uskuteční v termínu 2.–4. 11. v Brně. Ve výběrovém řízení byla jako organizační agentura vybrána společnost Solen. Motto sjezdu bude „Rezistentní stavy v psychiatrii“.
- f) Výbor vyhlásil ceny pro rok 2023, konkrétně Novinářskou cenu, Kuffnerovu cenu, Young Author Awards, Medaile za zásluhy v oboru psychiatrie pro nelékaře, Čestná členství a Medaile ČLS JEP.
- g) Po schůzi výboru PS v říjnu budou zahájeny nominace a následně volby do sekcí psychofarmakologické, psychosomatické, pro alkohol a jiné toxikomanie a ambulantní péče.
- h) MZ ČR bylo seznámeno Mgr. Petrem a Mgr. Říčanem s obsahem projektu Vzděláváním ke zlepšení situace na poli lidských práv financovaného z Fondů Norska 2014–2021, jehož součástí je i příprava metodiky pro evidenci omezovacích prostředků ve zdravotnických zařízeních. Na metodice se podílejí zástupci 6 psychiatrických zařízení (3 oddělení a 3 psychiatrické nemocnice). Dr. Šilhán byl pověřen seznámením výboru s navrhovaným postupem na příští schůzi výboru.
- i) Výbor obdržel od Rady vlády pro duševní zdraví návrh komunikačních karet se základními dotazy v ukrajinském jazyce pro ukrajinsky mluvící pacienty k vyjádření.
- j) Výbor zařadí odkaz na zápisy ze schůzí do svého zpravodaje.

7. Novými členy PS se stali:

MUDr. Daniel Semrád, PN Bohnice; MUDr. Radek Stříbrný, Klatovská nemocnice; MUDr. Daniel Diváček, PK 1. LF UK a VFN, Praha; MUDr. Adam Fiala, ARP, Brno; MUDr. Klára Hanáková, PN Bohnice; MUDr. Libor Chvíla, PA Opava; MUDr. Luboš Janů, Ph.D., A-Shine, Plzeň; MUDr. Jorik Chovan, PN Brno; MUDr. Nikola Šotolová, PN Bohnice; Mgr. Markéta Chodurová, Lékárna Pilulka, Plasy; MUDr. Dita Protopopová, PA Praha; MUDr. Anna Hrušková Kušnieriková, Nemocnice České Budějovice.

Zapsali Lenka Knesplová a MUDr. Petr Šilhán, Ph.D.